

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a programelor de postdoctorat

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a programelor de postdoctorat este elaborat de Ministerul Educației și Cercetării.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat în conformitate cu prevederile art. 59 lit. c), art. 60 lit. c) și art. 104 alin. (1) din Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259/2004, cu modificările ulterioare.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>În contextul procesului de modernizare a sistemului național de cercetare și inovare este necesară alinierea finalităților, conținutului și mecanismelor de organizare ale programelor de postdoctorat la practicile aplicate în statele membre ale Uniunii Europene, în vederea consolidării excelenței în cercetare și a competitivității internaționale.</p> <p>Anterior modificărilor operate prin Legea nr. 21/2026 pentru modificarea Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, Codul educației al Republicii Moldova reglementa postdoctoratul ca parte a structurii învățământului superior, în cadrul sistemului de studii superioare. În urma acestor modificări, postdoctoratul a fost exclus din structura învățământului superior și stabilit ca etapă distinctă de dezvoltare profesională postdoctorală, separată de ciclurile de studii universitare.</p> <p>Regulamentul de organizare și desfășurare a programelor de postdoctorat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 499/2018, definește postdoctoratul ca o formă unitară de perfecționare avansată a cadrelor științifice cu înaltă calificare, stabilind cadrul general de organizare și desfășurare a acestuia, fără a preciza în mod expres natura sa juridică distinctă față de ciclurile de studii universitare și nu și nu reglementează suficient statutul postdoctorandului, inclusiv sub aspectul mecanismelor de finanțare și compensare/remunerare raportate la activitatea de cercetare.</p> <p>În aceste condiții, s-a impus revizuirea finalităților atribuite programelor de postdoctorat la nivel de politică publică și reglementare, prin recunoașterea postdoctoratului ca etapă distinctă de dezvoltare profesională și consolidare a competențelor de cercetare avansată, ulterioară obținerii titlului de doctor, separată conceptual de structura învățământului superior, cu menținerea unui cadru normativ coerent privind organizarea, finanțarea, evaluarea și statutul postdoctoranzilor.</p>
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
<p>Obiectivul general al proiectului constă în actualizarea și clarificarea regimului normativ al postdoctoratului, prin re poziționarea acestuia ca etapă de dezvoltare profesională postdoctorală, distinctă de ciclurile de studii universitare, și prin consolidarea coerenței mecanismelor de organizare și finanțare cu reglementările naționale relevante și cu bunele practici europene.</p> <p>Proiectul de act normativ are în vedere următoarele direcții principale de intervenție:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Clarificarea noțiunii și a finalităților postdoctoratului – se precizează conceptual și funcțional postdoctoratul ca etapă autonomă de consolidare a competențelor de cercetare avansată și de dezvoltare a carierei științifice, distinctă de ciclurile de studii universitare, cu accent pe rezultate științifice, publicare, diseminare, inovare și transfer de cunoștințe, precum și pe competențe transversale (mentorat, predare, elaborarea propunerilor de grant, management de proiect și al datelor de cercetare).2. Corelarea și armonizarea reglementărilor privind finanțarea programelor de postdoctorat – se asigură coerența între prevederile Codului educației și cele ale Regulamentului aprobat prin HG nr.

499/2018, prin consolidarea mecanismului de finanțare prin concurs de proiecte și prin explicitarea surselor legale de finanțare (buget de stat, surse externe, granturi, burse, fonduri speciale), în condițiile cadrului normativ aplicabil.

3. În reglementarea în vigoare, suportul financiar acordat postdoctoranzilor are, de regulă, natura juridică a unei burse de studii. În vederea asigurării concordanței dintre forma de susținere financiară și natura activității desfășurate (activitate de cercetare realizată în cadrul proiectelor), proiectul instituie posibilitatea ca postdoctorandul să prevadă în bugetul proiectului cheltuieli de personal/cheltuieli de salarizare pentru compensarea activității de cercetare, cu respectarea cadrului normativ aplicabil.

4. Având în vedere faptul că programele de postdoctorat reprezintă o etapă avansată de cercetare desfășurată pe durata a doi ani, acestea se vor finaliza prin publicarea a cel puțin 3 lucrări științifice în reviste indexate în baze de date internaționale recunoscute, în calitate de autor unic, sau prin elaborarea unei lucrări științifice de amploare (monografie sau sinteză extinsă) care reflectă rezultatele cercetării. Lucrările/rezultatele menționate vor constitui precondiții pentru susținerea publică a tezei de doctor habilitat sau a sintezei lucrărilor științifice publicate, în vederea obținerii titlului de doctor habilitat. Teza de doctor habilitat va include rezultatele cercetărilor prezentate în lucrări științifice publicate în reviste indexate în baze de date internaționale recunoscute sau într-o lucrare științifică de amploare (monografie ori sinteză extinsă), iar susținerea acesteia se va realiza în conformitate cu prevederile Metodologiei de conferire și confirmare a titlurilor științifice, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 497/2019.

Totodată, în urma examinării propunerilor de modificare prezentate de către organizațiile din domeniile cercetării și inovării care desfășoară activități de postdoctorat, conținutul Regulamentului de organizare și desfășurare a programelor de postdoctorat a fost revizuit în proporție de peste 30%. În aceste condiții, se propune abrogarea Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 499/2018 și aprobarea unui nou Regulament.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborare au fost examinate următoarele opțiuni: (i) menținerea reglementărilor existente (status quo), fără intervenție normativă; (ii) aplicarea unor soluții non-normative (clarificări metodologice/administrative) în cadrul actelor subsecvente.

În urma analizei opțiunilor alternative, s-a constatat că doar intervenția normativă propusă, care vizează separarea conceptuală și juridică a postdoctoratului de structura învățământului superior și integrarea sa predominantă în cadrul sistemului de cercetare-dezvoltare și inovare, răspunde obiectivelor de modernizare, coerență normativă și aliniere la bunele practici europene.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Modificările propuse vor contribui la consolidarea capacității instituționale în domeniile cercetării și inovării și utilizarea mai eficientă a resurselor publice destinate dezvoltării capitalului uman în cercetare.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului de hotărâre nu va genera cheltuieli suplimentare pentru bugetul de stat, fiind realizată preponderent în limitele alocațiilor aprobate prin Legea bugetului de stat pentru anul 2026 și în conformitate cu Cadrul bugetar pe termen mediu 2027–2029.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

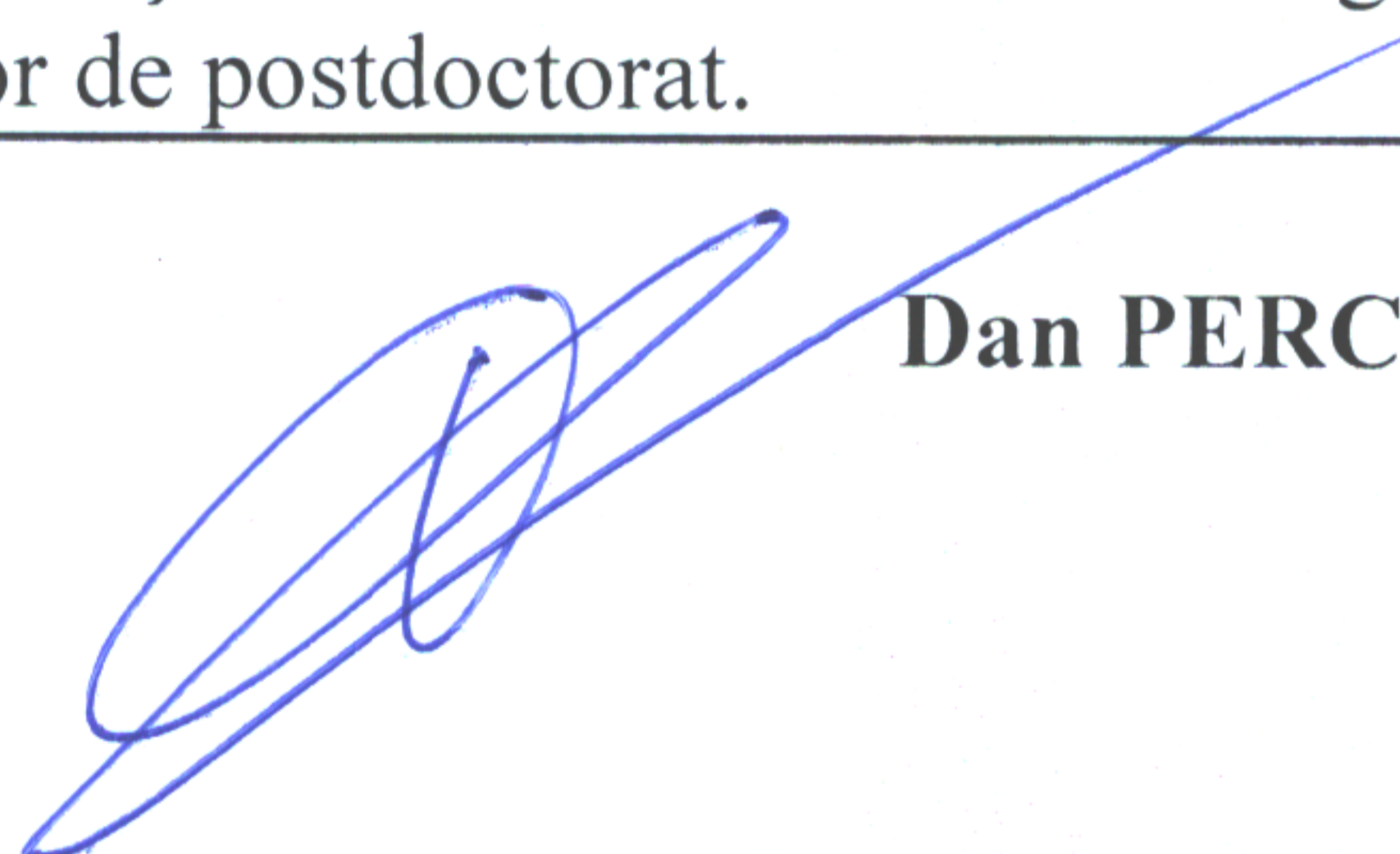
Nu se constată riscuri privind datele cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Se asigură acces egal la concursul de proiecte din domeniile cercetării și inovării pentru organizațiile din domeniile cercetării și inovării.

4.5. Impactul asupra mediului
Nu se constată riscuri asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
4.7. Concluziile pe baza analizei impacturilor
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională Proiectul nu intră în categoria actelor normative care necesită expertiză de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene. Mai sus scriu ca ne aliniez
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Proiectul are ca scop ajustarea conținutului și mecanismelor de organizare ale programelor de postdoctorat la practicile aplicate în statele membre ale Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Anunțul de inițiere a elaborării proiectului a fost plasat în ordinea prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16151 . Totodată, în conformitate cu art. 32 alin. (1)-(3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul va fi remis spre avizare autorităților și instituțiilor interesate.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul hotărârii Guvernului potrivit art. 34 alin. (1), art. 36 și art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, va fi remis Ministerului Justiției și Centrului Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei juridice și anticorupție.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul se încadrează în prevederile cadrului normativ în vigoare și, ca urmare, adoptarea acestuia nu implică necesitatea modificării altor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Organizațiile din domeniile cercetării și inovării vor elabora regulamente instituționale de organizare și desfășurare a programelor de postdoctorat.

Ministru

Dan PERCIUN